

Всевидяща дупа

— Халепа тобі — мама! — кричала Гоцикові рідна ненька у далекому дитинстві, коли пацяня поспіхом змащувало збиті в кров коліна гарячою пилюкою і мчало до дірки у паркані друзяк доганяти.

А тато без слів. Біля шпарини — хоп! За шкірку і до свиней у загородку.

— Сиди і думай, трясця матері!

Гоцик сопів ображено хвилини зо дві, штовхав поросят, що вони із цікавістю тикали п'ятаками малому в живіт, прикладався до їхньої миски з вареною морквою — а повиздыхайте! — вмощувався у куті і мріяв: от виросте і встрягне в таку халепську халепу... Нізащо не зупинять!

— А як ти визнаєш, куди саме лупитися? — питав Гоцика друг Бронька.

— Дупою відчую... — відповідав упевнено.

Ох, та дупа — невід'ємна складова української інтуїтивної прозорливості. Прямим нервом до серця. Як у грудях муляє, той же час у дупу пече, — і не хочеш, підскочиш і... Аби не в халепу. А Гоцик, як неньці вірити, тільки туди, зараза.

І ото варто було посеред ночі крастися на подвір'я фермера Павки Козленка, давати Павковим собакам харчу, виймати з вигрібної ями гімна кіло, аби тим гімном на Козленкових воротах вивести «Паня — падло». І так усе село знає — смердить пихатий синочок колишнього голови колгоспу, що він нині сільраду окупував, — без хабара і не потикайся! Школу на трояки, гульбанив пару років у столиці — все казав: «В аграрному...» — а як виперли

з тріском, тато з нього фермера зліпив. А хіба з гімна куля вийде?! Зібрав, сука, кукурудзу, оточив поле охороною, щоб односельці качани, що на ґрунті лишилися, не збирали. Та людям не те скіпка. Хай би сам ходив з мішком, збирав, так ні! Загнав трактора і переорав.

— І навіщо тобі та халепа?! — плакала ненька. Приклала до Гоцикової побитої морди капустяне листя, коли Павка виражував, чиїх то рук діло, і так зчепилися — ледь розтягли.

— Так, хай знає...

— Отепер точно проходу не дасть, — сказав тато.

— Ще хто кому... — буркнув Гоцик.

І якийсь навесні, якраз перед випускними шкільними іспитами, у генделику «Марія Магдалина», коли п'яний Павка Козленко Гоцикову однокласницю Тайку в кутку затиснув, знову вляпався... До Козла і дівчини підійшов, мовляв, а хто тут у нас ледь не трахається у людей на очах під музику...

— Тайко, ти дурна? — здивувався, побачивши конопату реготуху, що вона у школі сиділа за сусідньою партою, а тут супилася в куті, наче й сама не розуміла, що відбувається.

— Вали звідси... — процідив Козел. — Ми з Тайкою восени одружуємося.

Гоцик не звалив.

— Не ходи за Козла, — сказав дівчині впевнено. — Краще вже за мене...

Павка Козленко мовчки дістав ніж, пішов на Гоцика.

Гоцик напружився і зрозумів: на логіку і здоровий глузд покладатися марно. Тільки на дупу. Як дремену! Паня слідом. Добре, не порізав нікого по дорозі. На вулицю вискочив — а нікого!

— Го-оцик! — гаркнув, лють у вухах дзвенить.

Гоцик сидів на абрикосі, що вона застовбила собі місце поряд з «Марією Магдалиною» ще років тридцять тому, здичавіла, та родила й досі — дрібне кисле. І цієї травневої пори уже приготувалася — зеленими пуголовками плодів важка.

Гоцик зірвав зелену абрикосу, поціливі у Козла, плюнув йому на бошку і сказав:

— Тобі чого?..

Паня скакав козлом, брався лізти на деревину, Гоцик довбав його черевиком по руках, клацав дешевеньким мобільним — зні-

мав! — іржав, аж кагал з «Марії Магдалини» вивалив на забаву подивитися.

Дурнуваті забавки увалилися несподівано.

Гоцик закінчив школу, уперся рогом — не поїду нікуди! Мати в слъози: гроші збирала-мріяла, аби син вищу освіту отримав, філологом став. Тато бурчав: навіщо воно йому?! Хай краще помагає свиней вирощувати. Ох, ті свині! Якби не вони, так би й лишився у рідній Нехаївці.

Свиней Гоцик ненавидів з дитинства — не один день з льохами у загородці просидів! — тож перспектива залишитися їм на радість гризла серце: краще уже гайнути геть. Та за Сеймом, на хуторі, де цигани збирали металобрухт, варили самогон і тихцем коноплею приторговували, у стайні рома Петра прями вухами Гоцикові улюбленці, що він до них бігав при першій-ліпшій нагоді, — трійко доглянутих, граціозних коней. Лорд, Ванда і Кассіопея. Петро не бурчав, дозволяв хлопцеві і чистити коней, і випасати, і верхи... А коли біля Ванди з'явилося смішне чорне лоша, кволе і слабке, Гоцик з тиждень від нього не відходив, поки те не оклигало.

— Переїжджай до нас на хутір, — казав Петро. — Хата порожня є, підправимо тобі її. Коней розводитимемо, продаватимемо... Своїх заведеш.

Ото мрія! І залишився б, хай би батьки з інститутом і свиньми хоч показалися, та знову халепа на Гоцикову дупу. На Козленковому подвір'ї теж кінь з'явився — немолодий, сірої масті, очі сумні. Паня хвалився — у карти виграв і, хоч коняка йому ні до чого, поставив біля «мерседеса» задля понту. Гоцик побачив — умер!

— Андалусієць, — переповідав Петрові. — Їй-богу! Лоб широкий, шия довга м'язиста. Плечі з гарним нахилом. А грива ж яка...

— Звідки тут андалусійцю взятися? — не повірив ром, та до Нехаївки поїхав на коняку глянути.

Наступної ночі сірий кінь зник з Паниного подвір'я, залишивши по собі тільки зрізане сідло і купку навозу. Та нехаївці чесали язиками не про Пашчині волання, що півсела від них попросиналося до сходу, не про таємничих злодюжок і не про саму коняку. Найбільше всіх дивувало інше: як сірий кінь зміг тихо і беззвучно перестрибнути двометровий бетонний паркан

Паниних володінь, бо ж не через ворота його вивели! Ворота відпадали: зсередини замикалися чудернацьким китайським замком, який без грюкоту і смиканини не підкорявся навіть ха-зяїну.

Паня хильнув горілки, прихопив рушницю і попхався до Гоцикового двору, бо й сумніву не мав — Гоцик, падло, вичудив! Стрільнув у повітря, перелякав свиней, що тато їх саме із загородки випустив, горлав несамовито:

— Уб'ю, сука!

Гоцикова ненька трусилася під столом на кухні, тато у свинячій загородці шукав дрину, з-за своїх парканів нехаївці виглядали, а тут тобі — стиць! Дільничний Сойка суне, хитається: що таке?!

Паня на нього рушницю: ану, геть! Сойка розстроївся: оце так до влади?! Він, бля... цілодобово на посту! Минулої ночі взагалі очей не зімкнув, бо кум причіп до трактора купив. До ранку у «Марії Магдалині»... технічні характеристики... обмивали. А тут якесь цабе йому...

Пішов на Паньку. Козел зціпив щелепи, натиснув на гачок. Я-ак бабахне у дільничного набоями на кабана. Сойку відкинуло — лежить посеред двору, червона калюжа ландшафт вирівнює. Паню не попустило — ще більше роз'ятрився. До Гоцикової хати пішов...

— А тепер тебе, сука, покладу...

Та дільничному лише плече порвало в лахміття. Підскочив, очманілий, ухопив ніж, що він на лавці лежав, бо Гоциків тато щоранку тим ножем свиням буряк і моркву рубав, підскочив до Пани — як садоне ножем у спину.

— Козел, бля... Тебе заарештовано!

Паню Козленка ховали наступного дня. Панькина мати валялася на землі біля труни, голосила, поки не знепритомніла. Панькин тато хитався, чорний, — не підійти.

Нехаївці скорботно товклися біля Козленкового пишного двору і геть не заздрили. Перешіптувалися: кажуть, Сойку у райцентрі прооперували, руку врятувати намагалися. Косували на Гоцика: усе через тебе, халамидник!

— Та не брав я тої коняки, — буркнув знічено.

Труна, блідий спокійний Панька у костюмі з краваткою — усе те здавалося дурним недоречним сном, що варто лише головою

мотнути, як тій коняці, — розсіється. Вони з Панькою все життя ворогували-билися, але ж... не до смерті.

— Не бреши! Де вночі вештався?! — хижо прошепотіла баба Зіна, що її хата по сусідству із Гоциковою. — Бачила-бачила, як увечері з дому пішов, так усю ніч десь і проваландався!

— Зі мною був. Усю ніч, — почув.

Озирнувся — Тайка.

— Ах ти ж лахудра! — Тайчина мати ухопила доньку за волосся, потягла від похорону. — Ах ти ж, ганьбисько моє!

А Гоцик усю ніч на Сеймі рибу глушив... Під ранок продав усе, що поглухло, перекупникам на трасі, і поки у Нехаївці востаннє лютував Паня Козленко, пив з торгашами горілку, у пилюці геть увесь від автівок, що мчали трасою. До села повернувся, як забава уже стекла кров'ю.

— Халепа... — щиро шкодував за Панькою. Порожньо без Паньки у Нехаївці, односельці косують недобре, наче на ньому кров. У дупу пекло — геть, геть!

На хутір до циган подався — отам його люблять. Обійняв Лорда, дав хліба Ванді і Кассіопеї, мале лоша по гриві. На лаву у стайні присів, гребінець узяв — хвості красеням порозчісувати. А на гребінці сірий волос.

— Де андалусієць?! — кричав-захлинався, Петра за шкірку. — Куди коня подів?! Кажі, бо вб'ю!

Роми навалилися на Гоцика всім кагалом, разом зі старими-жінками-дітьми, на землю повалили, били-гелготіли:

— Ракло! Дур амендар! Гаджьо немитий! Пішов геть! Щоб ніколи не повертався!

Дужий Гоцик легко розкидав ромів, хотів було вхопитися за сокиру — стирчала у колоді на Петровому подвір'ї, — а тут Панька перед очі. Спокійний, блідий. У костюмі...

— Ти... Ти... сука! — тільки й кинув Петрові. Пішов геть.

— Ей, гаджьо! — гукнув той Гоцикові вслід. — Чуєш?! Хіба ти не хотів андалусійця з полону визволити?! Погано йому там було. Ой, погано...

Гоцик зціпив щелепи — що казати?! Хотів би...

Додому повернувся, речі до рюкзака повкидав.

— Поїду навчатися на кого-небудь, — сказав неньці, ніби випхнула його Нехаївка нагло — котися, куди подалі.